

CIKLUS ZNANSTVENO-POPULARNIH PREDAVANJA HAZU

ZNANOST U ŽARIŠTU

Prvi Akademijin muzej znanosti – osnutak i razvoj

Silvija Brkić Midžić, muzejska savjetnica, upraviteljica
Hrvatski muzej medicine i farmacije HAZU
hmmf@hazu.hr

Prvih deset godina rada

- uloga i značenje Muzeja u širem kontekstu
- povijest zbirke i osnutak Muzeja
- pokretanje muzejske djelatnosti
- fundus Muzeja: pregled zbirki
- pripremni radovi za stalni postav
- izložbe, publikacije, objavljeni radovi
- digitalizacija građe i virtualne zbirke
- komunikacija s publikom
- aktualna situacija i pogled u budućnost

Hrvatski muzej medicine i farmacije – prvi muzej znanosti u sastavu HAZU

- Iako Hrvatska može biti ponosna na svoju medicinsku i farmaceutsku baštinu (prva karantena, najstarija ljekarna, značajna znanstvena postignuća), za razliku od većine europskih zemalja dosad nije imala specijalizirani muzej medicine i farmacije.
- HAZU ima etablirane umjetničke muzeje s dugom poviješću, specijalizirane za slikarstvo starih majstora, skulpturu, grafiku i arhitekturu (Strossmayerova galerija starih majstora, Gliptoteka, Kabinet grafike, Hrvatski muzej arhitekture).
- Unutar Akademijinih znanstvenih zavoda čuvaju se zbirke koje nemaju status muzeja.
- Hrvatski muzej medicine i farmacije prvi je muzej znanosti u sastavu HAZU, koji svojom djelatnošću stvara most između prirodnih i humanističkih znanosti, u svojim projektima integrira znanstvenoistraživački i umjetnički pristup te doprinosi popularizaciji biomedicinskih znanosti i prakse u široj zajednici.

Zbirka Odsjeka za povijest
medicinskih znanosti Zavoda
za povijest i filozofiju
znanosti HAZU
- temelj Hrvatskog muzeja
medicine i farmacije

U Zagrebu, u okrilju Odsjeka za povijest medicinskih znanosti HAZU, od 1960. godine pohranjena je Zbirka za povijest medicine i farmacije. Sadržavala je oko 2.000 raznovrsnih predmeta vezanih za povijest biomedicinskih znanosti i prakse. Nastala je objedinjavanjem građe dviju zbirki:

- zbirke Instituta za povijest farmacije, koja potječe od ranije farmaceutske-historijske zbirke (osnovane 1937. godine)
- zbirke Muzeja za povijest zdravstva u Hrvatskoj (osnovanog 1944. pri Hrvatskome liječničkom zboru)

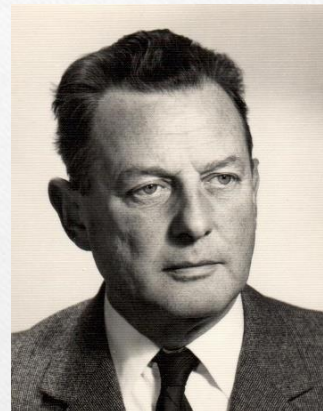
Utemeljitelji zbirke

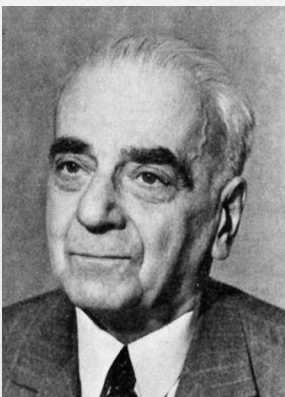
Vladimir Ćepulić

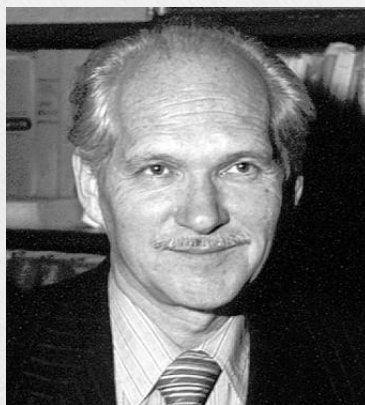
Stanko Sielski

Hrvoje Tartalja

Lavoslav Glesinger

Mirko Dražen Grmek

Biserka Belicza

Muzej za povijest zdravstva u Hrvatskoj, Hrvatski liječnički zbor, 1944.

Iz religiozno-mistične medicine. Na stieni: zavjetne slike, sveti kao zaštitnici zdravlja i zagovornici u bolesti, zavjetni stupovi, moćnici. U vitrini: zavjetni predmeti, zapisi katoličkih svećenika.

Na stieni prikazi religiozno-mističnih obreda, oruđe narodnih operatera. U vitrini zapisi i hamajlije. U desnom uglu predmeti stare »berbernice« iz Sarajeva

Zbirka Odsjeka za povijest medicinskih
znanosti

Inicijativa za osnutak Hrvatskog muzeja medicine i farmacije

Inicijativu prof. dr. sc. Stelle Fatović-Ferenčić o zaštiti Zbirke za povijest medicine i farmacije koja se čuvala u Odsjeku za povijest medicinskih znanosti i osnivanju Hrvatskog muzeja medicine i farmacije podržao je Razred za medicinske znanosti na svojoj 6. redovitoj sjednici **21. lipnja 2006.** (tajnik Razreda: akademik Zvonko Kusić)

16. svibnja 2011. tadašnji tajnik Razreda za medicinske znanosti akademik Marko Pećina sazvao je sjednicu Inicijativnog odbora za osnivanje Hrvatskog muzeja medicine i farmacije, koja je održana u Razredu za medicinske znanosti HAZU, te je upućena zamolba Predsjedništvu HAZU da donese odluku o osnivanju Hrvatskog muzeja medicine i farmacije.

Sastanak Inicijativnog odbora 16. svibnja 2011., slijeva nadesno: prof. dr. sc. Snježana Paušek Baždar, prof. dr. sc. Slobodan Kaštela, akademik Velimir Neidhardt, prof. dr. sc. Nikola Kujundžić, dipl. ing. arh. Aleksandra Stuparić, prof. dr. sc. Stella Fatović-Ferenčić, akademik Marko Pećina

Informativno-promidžbeni letak HAZU, 2011.

U POVODU 150. OBLJETNICE
SVOGA UTEMELJENJA

150
HAZU
1861 – 2011

HRVATSKA AKADEMIJA
ZNANOSTI I UMJETNOSTI

potiče osnivanje

**OD ZBIRKE DO HRVATSKOG
MUZEJA MEDICINE I FARMACIJE**

Predsjedništvo Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u lipnju 2006. godine prihvatilo je inicijativu Razreda za medicinske znanosti i Odsjeka za povijest medicinskih znanosti Zavoda za povijest i filozofiju znanosti – utemelji **Hrvatski muzej medicine i farmacije**.

Ta je inicijativa proteklih godina više puta potvrđena, a 16. svibnja 2011. u Razredu za medicinske znanosti održan je sastanak **Inicijalnoga odbora**, na kojem je donesena odluka o pokretanju projekta.

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti odlučila je ustupiti svoj prostor u prizemlju dvorane zgrade u Gundulićevoj 24 u Zagrebu koji je prostora na 300 m², te ga preurediti u izložbeni prostor **Hrvatskog muzeja medicine i farmacije**. Prostor zahtijeva temeljitu rekonstrukciju i adaptaciju prema suvremenim propozicijama i standardima interaktivnoga muzejskog prostora.

Muzej će se sastojati od dijela za stalni muzejski postav te prostora za (povremene) tematske izložbe.

Podrobnije obavijesti: Odsjek za povijest medicine HAZU
Gundulićeva 24, 10000 Zagreb, e-mail: stella@hazu.hr

**PODUPRITE I VI PROJEKT HRVATSKOG
MUZEJA MEDICINE I FARMACIJE!**

Budući da je osnivanje Hrvatskog muzeja medicine i farmacije važno za promicanje nacionalnog identiteta i vrijednosti, **HAZE očekuje potporu svih relevantnih društvenih institucija i ustanova:** Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH, Ministarstva kulture RH, Poglavarstva Grada Zagreba, Sveučilišta, Medicinskog fakulteta, Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta, Stomatološkog fakulteta, Veterinarskog fakulteta, Akademije medicinskih znanosti Hrvatske, Hrvatskog liječničkog zbora, Hrvatske liječničke komore, Hrvatskog farmaceutskog društva, Hrvatske farmaceutke komore, Hrvatskog stomatološkog društva, Hrvatske stomatološke komore i drugih. **Na financijsku potporu pozivamo i hrvatske tvrtke, osobito one čija je proizvodna djelatnost srodna prikazanoj građi i tematici Muzeja.**

**POTICATELJI I PROMICATELJI HRVATSKOGA
MEDICINSKOG/FARMACEUTSKOG IDENTITETA
I HRVATSKIH NACIONALNIH VRIJEDNOSTI –
UKLJUČITE SE I VI SVOJOM DONACIJOM
U OSNIVANJE MUZEJA!**

Podrška: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti. Za suradnju: Akademski Posao Podrška

Osnutak Hrvatskog muzeja medicine i farmacije

- Predsjedništvo Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti donijelo je na svojoj 3. (182.) redovitoj sjednici održanoj **29. veljače 2012.** Odluku o osnivanju Hrvatskog muzeja medicine i farmacije Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.
- Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti namijenila je za Muzej neuređen prostor bivše tiskare površine oko 350 m² u prizemlju Gundulićeve 24.
- Osnutak Muzeja potvrđen je Rješenjem Ministarstva kulture RH od **7. srpnja 2014.**, a počeo je s radom **2. ožujka 2015.**, kada je nastupila na dužnost Silvija Brkić Midžić, viša kustosica (sada muzejska savjetnica), upraviteljica i jedina zaposlenica Muzeja.
- Imenovani su voditelj Muzeja akademik Marko Pećina i zamjenica voditelja izv. prof. dr. sc. Stella Fatović-Ferenčić.

Muzejski odbor Hrvatskog muzeja medicine i farmacije

Slijeva nadesno: prof. dr. sc. Nikola Kujundžić, akademik Vjekoslav Jerolimov, akademik Slobodan Vukičević, Silvija Brkić Midžić, Marina Štancl, dipl. iur., akademik Marko Pećina, izv. prof. dr. sc. Stella Fatović-Ferenčić

Poslanje Muzeja

Misija Muzeja je dokumentiranje i promoviranje hrvatskih biomedicinskih znanosti i prakse u nacionalnom, europskom i svjetskom kontekstu, na osnovi materijalne i nematerijalne baštine, a u suradnji s hrvatskim medicinskim i farmaceutskim ustanovama i tvrtkama.

Stalni postav u budućem prostoru Muzeja, kao i povremene izložbe, bit će namijenjen najširoj publici, od stručne i znanstvene zajednice, učenika i studenata do građanstva svih dobnih skupina.

Po svome poslanju Hrvatski muzej medicine i farmacije jedinstven je u Hrvatskoj.

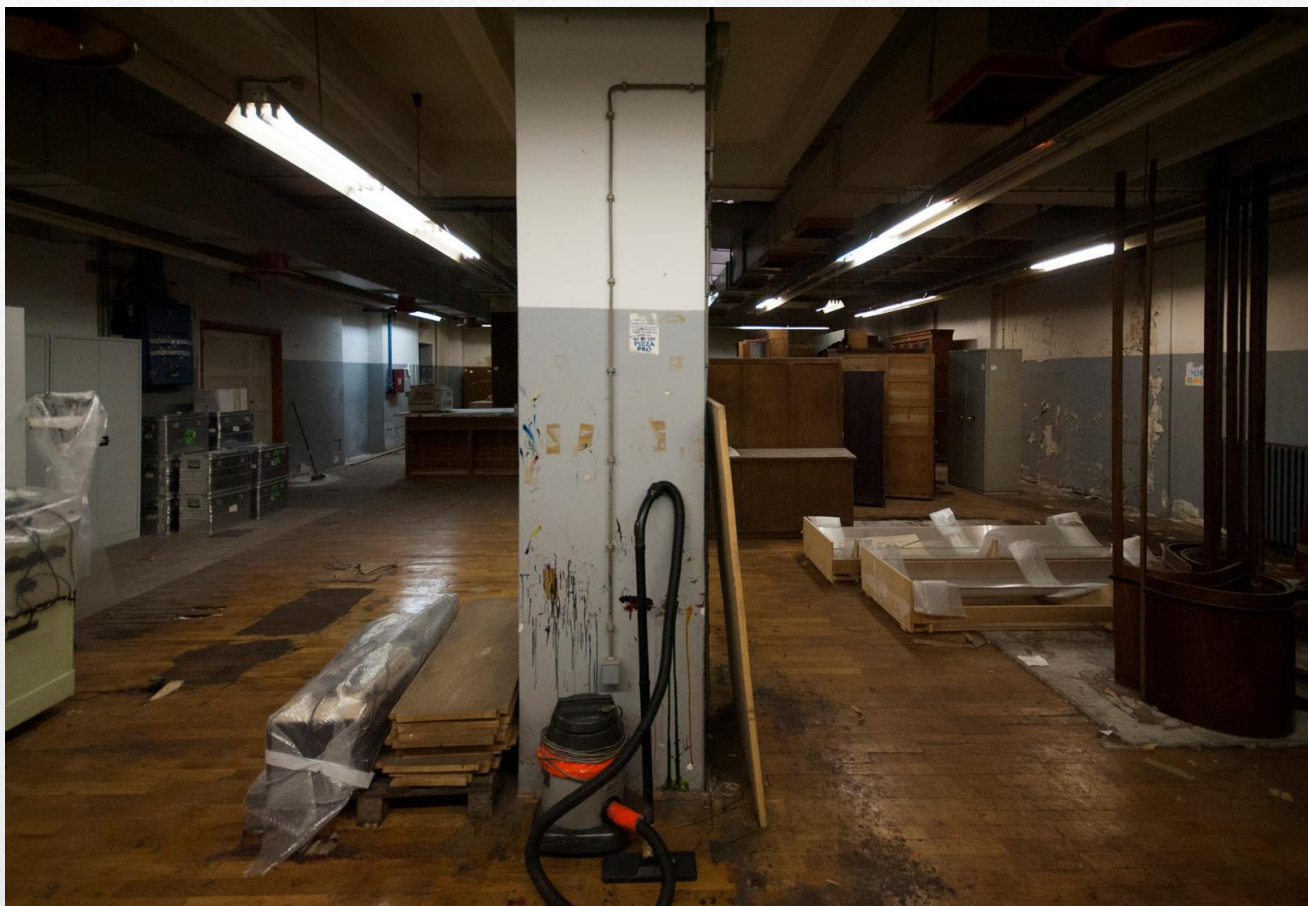
Zadaće i ciljevi Muzeja

- prikupljanje, zaštita, stručna obrada i prezentiranje hrvatske medicinske i farmaceutske baštine
- promicanje poznavanja i razumijevanja ljudskog tijela, bolesti i liječenja kroz povijest
- povećanje interesa javnosti za medicinu i farmaciju i podizanje razine obaviještenosti
- dokumentiranje i prezentiranje važnih događaja, osoba, ustanova u nacionalnom, europskom i svjetskom kontekstu, a u suradnji s hrvatskim medicinskim i farmaceutskim društvima, ustanovama i tvrtkama
- dokumentiranje i prezentiranje etičkih, znanstvenih, tehničkih, političkih, pravnih, ekonomskih, socijalnih, psiholoških, pedagoških i drugih aspekata medicine u hrvatskom društvu
- stvaranje poticajnog okruženja i nadahnuća za buduće liječnike, ljekarnike i znanstvenike
- Muzej treba postati i mjestom za promotivne i edukativne aktivnosti (okrugle stolove, simpozije, predstavljanje knjiga i projekata, predavanja i slično)

Pročelje zgrade u Gundulićevoj 24
kroz koju se prolazi do dvorišne zgrade u vlasništvu HAZU

Unutrašnjost bivše tiskare – budući stalni postav Muzeja

Prvi izvršeni formalno-administrativni zadatci

- upis Muzeja u Registar hrvatskih muzeja, galerija i zbirki pri Muzejskom dokumentacijskom centru
- upis Muzeja u Očevidnik muzeja pri Ministarstvu kulture Republike Hrvatske
- objava podataka o Muzeju na mrežnim stranicama HAZU

Prvi operativni zadatci

- Nabava opreme za rad Muzeja putem donacija
 - uredska oprema (osobno računalo, pisač sa skenerom i faksom, fotoaparati)
 - oprema za privremeno spremište
 - arhivski ladičar za osjetljivu građu
- Konzultacije s konzervatorima i restauratorima te planiranje zaštite i restauriranja građe prema osjetljivosti i ugroženosti

Suradnja s hrvatskim medicinskim i farmaceutskim ustanovama, udrugama i tvrtkama

Donatori

- Akademik Slobodan Vukičević, Hrvatsko društvo za kalcificirana tkiva
- Hrvatski liječnički zbor
- Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- Hrvatska liječnička komora
- Agencija za lijekove i medicinske proizvode
- Hrvatsko farmaceutsko društvo
- Belupo d.d.
- Jadran galenski laboratorij
- Udruga ESCVS Dubrovnik 2012
- Hrvatsko torakalno društvo

Sponzor: Pliva Hrvatska d.o.o.

Sudionici svečane podjele zahvalnica prvim donatorima
Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU

Palača Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, 16. studenoga 2015.

Upis muzejske građe u Registar kulturnih dobara RH

- Rješenjem Ministarstva kulture RH, Uprave za zaštitu kulturne baštine od **14. listopada 2016.** utvrđeno je da muzejska građa Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU, Zagreb (930:ZAG-1) ima svojstvo kulturnog dobra, i to Zbirka diploma i povelja i Zbirka narodne medicine.
- Zbirka tvornice lijekova Kaštel prijavljena je za registraciju Ministarstvu kulture RH 8. 3. 2017., Zbirka slika, grafika i skulptura 16. 1. 2019., a Zbirka ljekarničkih stojnica prijavljena je za registraciju MDC-u 25. 7. 2019.; ostale muzejske zbirke većim su dijelom inventarizirane, a dolaze i novi predmeti putem donacija.
- „Muzejski predmet i muzejska zbirka upisom u inventarnu knjigu javnog muzeja stječu status kulturnoga dobra, a inventarna knjiga javnog muzeja sastavni je dio Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske.“ (Zakon o muzejima, čl. 8 (2), NN 61/18, 36/24)

Najveća akvizicija nakon osnutka Muzeja

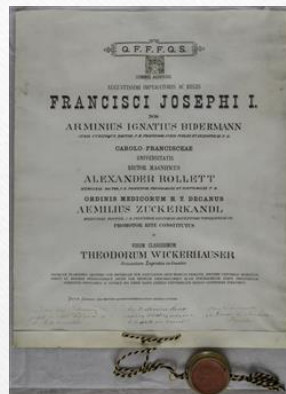
Na poticaj prof. Željka Poljaka, u dogovoru s prof. Dragom Prgometom i svesrdnim zalaganjem prof. Ranka Mladine, Muzej je 2016. godine iz nekadašnje zgrade ORL klinike na Šalati preuzeo dio otorinolaringološke zbirke („Muzeja”) prof. Šercera i popratnu dokumentaciju.

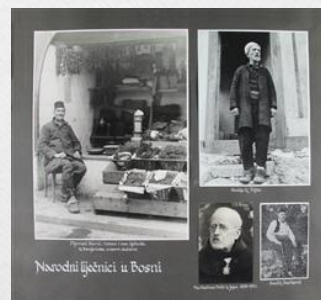
Preventivna zaštita, revizija i inventarizacija muzejske građe

- prema uputama konzervatora i restauratora provedena je preventivna zaštita osjetljive građe: diplome, povelje i grafike izvađene su iz neadekvatnih okvira, uložene u bezkiselinske omote i pohranjene u arhivski ladičar; medicinski crteži velikih dimenzija omotani su zaštitnim materijalom (zaštitne radove je izveo vanjski suradnik Stanislav Novak, Conservum); ostala raznovrsna građa pohranjena je u kutije, metalne ormare i sanduke u privremenoj čuvaonici u prizemlju
- tijekom 2018. godine stekli su se uvjeti za pristup građi smještenoj u privremenom spremištu te je dovršena revizija uz usporedno fotografiranje i inventarizaciju tog dijela preuzete zbirke; **Zapisnik o reviziji izrađen je 20. ožujka 2020.**; do veljače 2020. (uključujući nove akvizicije – donacije) fotografirano je i evidentirano u bazi podataka ukupno 5.028 predmeta
- fundus je razvrstan u **15 zbirki**
- sva je dokumentacija dostavljena MDC-u i Ministarstvu kulture RH

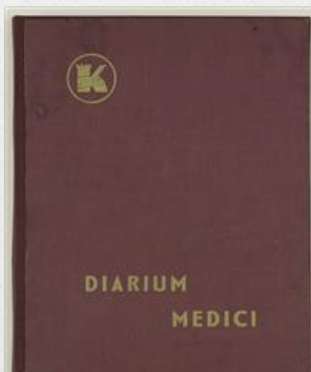
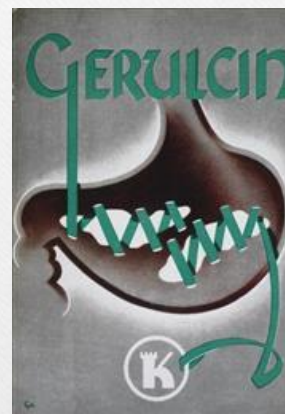
Zbirka diploma i povelja

Zbirka narodne medicine

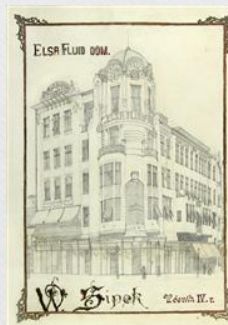

Zbirka tvornice lijekova Kaštel

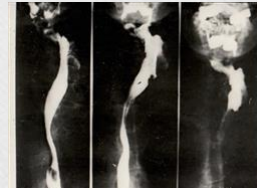
Zbirka slika, grafika i skulptura

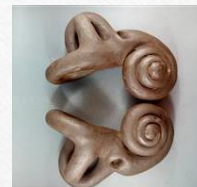
Zbirka ljekarničkih stojnica

Zbirka fotografija

Otorinolaringološka zbirka

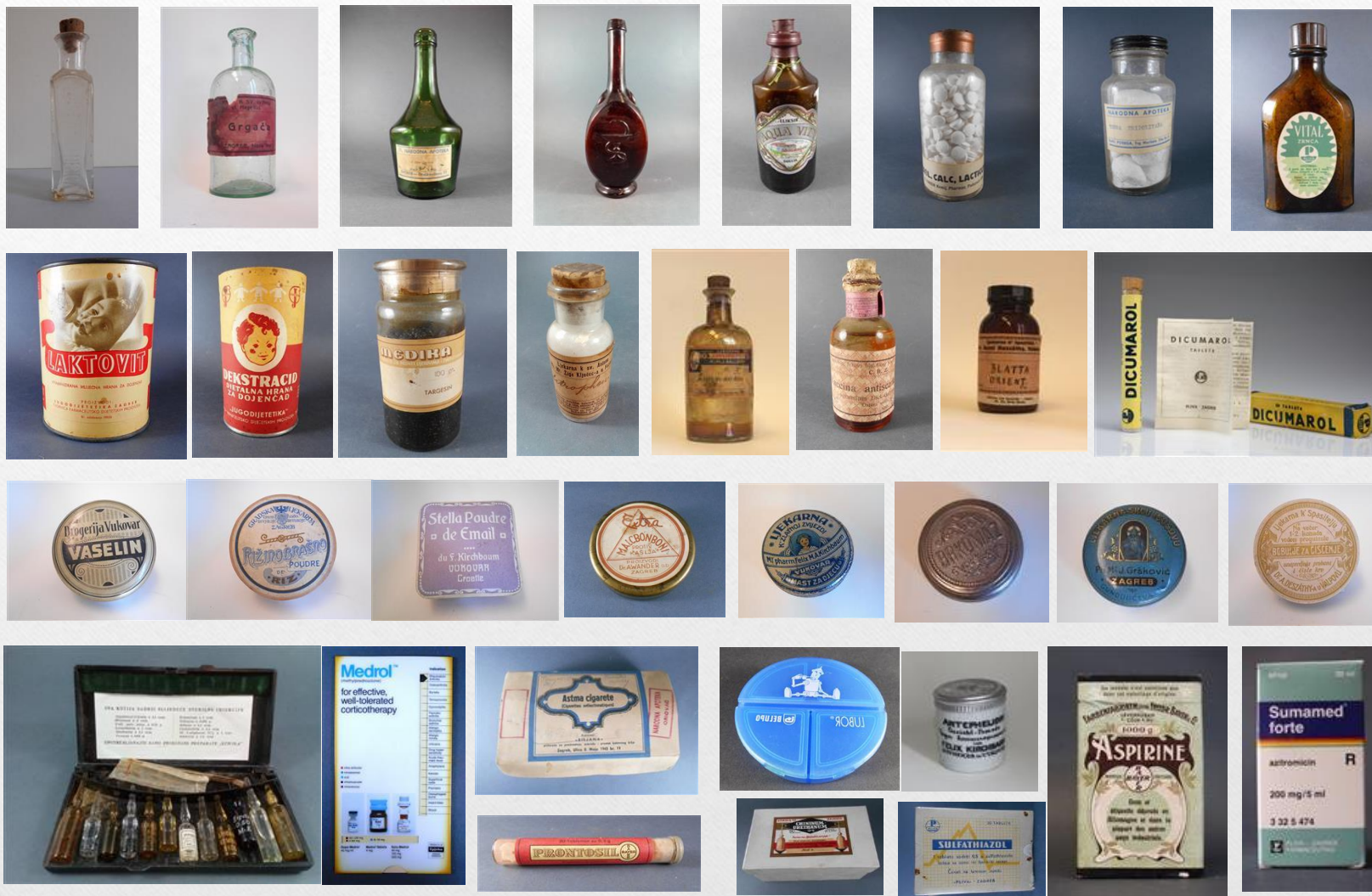
Stomatološka zbirka

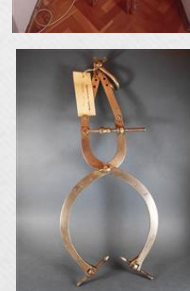

Zbirka ljekarničke opreme, namještaja i utenzilija

Zbirka ambalaže i propagande farmaceutskih proizvoda

Dokumentarna zbirka

PROF. DR. A. ŠERČER
UPRAVLJENJE VEŠTAČENJE ZA ZAŠTITU IMA, NOŠA I GRILA
ZAGREB, NOVAKOVA UL. 17
ORD. OD 2¹¹/4 TEL. 50-66
4 957.

Rp.

Acicoli Dora 10
Acicoli soljapkin 05
Spinhi virus 50% 500
10
10
4 20
v v
v v
9-
19 75
adole: natitlotr.
Zp 231X. p. 6.
Škeri
diz 89

[illegible]

HR. SUDUČNIKISTE FRANZIS JOSEF I.
u Zagrebu.

Bz. 1165. VVV

Legitimacija
redovitoj službi (kao:)
Kornelije Lilić

Opaziti: Slikeći se ovaj svezak legitimacije može biti samo predlozi da se izdaju samo takozvani dodatni presvici u slučaju da legitimacija bude izgubljena, kao i da, u slučaju gubitka, ovaj svezak nikada neće biti vraćen, već će biti uništen. Osim toga, ovaj svezak nikada neće biti vraćen, već će biti uništen. Osim toga, ovaj svezak nikada neće biti vraćen, već će biti uništen.

A black and white portrait of a man, likely a military officer, wearing a dark suit, white shirt, and dark bow tie. He has dark hair and a mustache. The photo is mounted on a light-colored card with a dark border.

[illegible]The image shows the front cover of a book. The cover has a mottled, olive-green or greyish-green color. At the top center, there is a handwritten number "244" in dark ink. Below it, the word "Prijavnica" is printed in a bold, serif font. Underneath "Prijavnica", there is a line of handwritten text in cursive script: "Karlolepa Lacinova". To the left of this line, the words "POSREDOVANJE" and "POSREDOVAC" are printed vertically. Below the handwritten name, another line of handwritten text reads "sa fusnicama i knjižicama". In the center of the cover, below some faint horizontal lines, the word "Upisan" is printed in a bold, serif font. Further down, there is a line of small, printed text: "u matičnom knjigarnom fakulteta br. 70601-82". Below this, the date "Ivanje, januar 1. u Zagrebu" is printed. At the bottom left, the word "Dati:" is followed by the handwritten signature "B. Klopčar". To the right of the signature, there is a small, illegible stamp or mark.

Broj serije
Numero
de serie

Potpis imaoica
Signature du porteur

Pečat općine i potpis ovlaštenog lica
Timbre de la commune et signature de la
personne autorisée

Osobni znak
Autres éléments constituant l'identification:

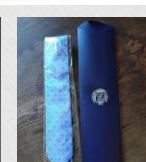
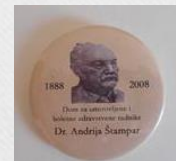
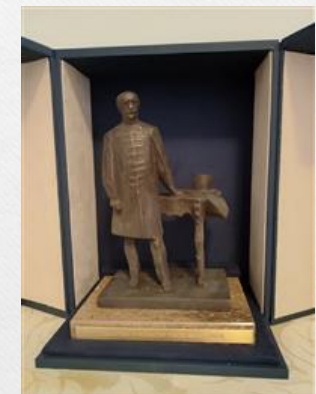
Visina	Boja oči	Boja kose
Tajle	Yeux	Cheveux
153	154	155

Promjena radnog mjesta
Changement de poste:

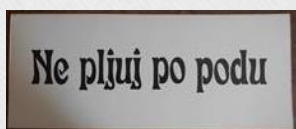
[illegible]

DESPANKEER ZA ŽENE
DORNI GRAD
TRUDNIČKI LIST

Zbirka memorabilija, osobnih i uspomenskih predmeta

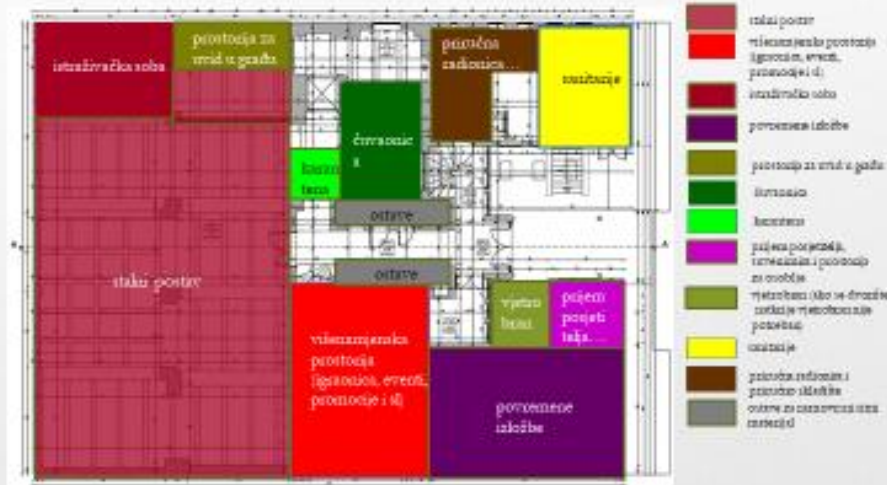
Zbirka tiskane građe

Zbirka nastavnih i muzeografskih pomagala

Muzeološka koncepcija

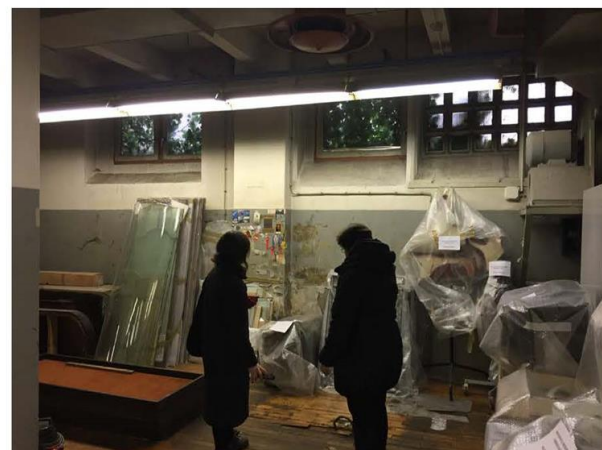
- **izrada muzeološke koncepcije:** izv. prof. dr. sc. Stella Fatović-Ferenčić, Silvija Brkić Midžić, Želimir Laszlo (2015. – 2016.)
- **priprema dokumentacije za projektni zadatak:** Aleksandra Stuparić, d. i. a., pomoćnica tajnika za zaštitu i održavanje imovine i kulturnih dobara HAZU (2016.)
- **idejni arhitektonski projekt** adaptacije prostora za Muzej: Goran Rako, Radionica arhitekture
- **dvije stručne recenzije** muzeološke koncepcije i arhitektonskog idejnog projekta: prof. dr. sc. Žarka Vujić, dr. sc. Martin Kuhar (2016.)
- muzeološku koncepciju je **odobrilo Hrvatsko muzejsko vijeće** 2. veljače 2017.

Arhitektonski projekt

- idejno arhitektonsko rješenje: Goran Rako, Radionica arhitekture (2016.) – sponzorirala Pliva
- izrada projektne dokumentacije za rekonstrukciju, obnovu i uređenje prostora za Muzej – glavni i izvedbeni projekt: Goran Rako, Radionica arhitekture (prosinac 2017.) – izvanredna potpora Grada Zagreba
- građevinska dozvola (13. lipnja 2019. pravomoćna)

Prostor namijenjen za Muzej

Idejno rješenje budućeg stalnog postava Muzeja

Goran Rako, Radionica arhitekture

**VARIJANTA I
ISKAZ NETO POVRŠINA**

VJETROBRAN	7,9m ²
PRUJEM	8,9m ²
POVREMENE IZLOŽBE	37,8m ²
VIŠENAMJENSKA PROSTORIJA	37m ²
SPREMIŠTE	10m ²
STALNI POSTAV	129,3m ²
GRANE MEDICINE	25,6m ²
LJEKARNA	24,7m ²
ISTRAŽIVAČKA PROSTORIJA	15,5m ²
UVID U GRABU	10,3m ²
IZLOŽBE O ZNAČAJNIM OSOBAMA	15,5m ²
KARANTENA	10,1m ²
ČUVAONICA	17,9m ²
PRILUČNA RADIONICA	9,6m ²
SANTARIJE M+Ž+INJ	19,9m ²
SPREMIŠTA I POMOĆNI PROSTORI	11,8m ²
PROSTORIJA ZA ZAPOSLJENIKE	6,5m ²
HORIZONTALNE KOMUNIKACIJE	46,3m ²
UKUPNO NETO	444,1m ²
UKUPNO BRUTO	521,7m ²

**IDEJNO RJEŠENJE, VARIJANTA I
TLOCRT PRIZEMLJA
MJERILO 1:100**

PRESJEK B-B

PRESJEK C-C

IDEJNO RJEŠENJE, VARIJANTA I
PRESJECI
MJERILO 1:100

Pripremni radovi za stalni postav – muzejski dio

- Od listopada 2017. do listopada 2018. godine snimljeno je i upisano u zbirni fondus Muzeja ukupno 3.303 predmeta. **Muzej do sada ima ukupno 6.518 evidentiranih predmeta.**
- Za stalni postav odabrano je 612 predmeta iz fundusa Muzeja te 199 predmeta iz knjižnice i arhive Odsjeka za povijest medicinskih znanosti HAZU i napisane su uvodne legende za izložbene cjeline.
- Stalni postav bit će upotpunjen s 30 predmeta iz Arheološkog muzeja u Zagrebu (od čega će dio biti posudba, a dio replike), 10 replika predmeta iz Hrvatskoga prirodoslovnog muzeja i jednim predmetom iz Strossmayerove galerije starih majstora HAZU.
- **Ukupan broj predmeta za stalni postav: 852**
- **Do sada je restauriran 41 predmet.**
Restauratorske radove izveli su Jasminka Podgorski, Mario Kauzlarić, Središnji laboratorij HDA, Zoran Kirchhoffer, Maja Crkvenčić i Denis Vokić.

Joso Bužan: *Glavni trg u Donjoj Stubici s prikazom ljekarne*
E. V. Feller, 1904., ulje na platnu
restaurirala Jasminka Podgorski, mag. art.

Stanje prije konzervatorsko-
restauratorskih radova

Stanje nakon konzervatorsko-
restauratorskih radova

Scenarij stalnog postava – donacija Zagrebačke banke, 2017.

Prva nagrada na natječaju

Moj ZABA Start – Kultura i znanost

Scenarij stalnog postava

Izrada stručno-znanstvene povijesnomedicinske
osnove za tekstualni dio postava Muzeja: izv. prof.
dr. sc. Stella Fatović-Ferenčić, dr. sc. Martin Kuhar

Odabir i obrada eksponata: Silvija Brkić Midžić

Izrada scenarija stalnog postava: Želimir Laszlo

Oblikovanje idejnog rješenja likovnog postava:
Ante Rašić (2018.)

Hrvatski muzej medicine i farmacije HAZU

Opis djelatnosti

Specijalizirani muzej za biomedicinske znanosti koji se bavi prikupljanjem, zaštitom, dokumentiranjem i prezentiranjem materijalne i nematerijalne baštine hrvatske medicine i farmacije.

Muzejski
RE
ME
PL
V

Dosadašnje poslovanje i iskustvo

Muzej je osnovan 2014. godine, počeo s radom 2015., uspostavljena je suradnja sa zainteresiranim ustanovama i poslovnim subjektima.

Muzeološka koncepcija odobrena je rješenjem Hrvatskog muzejskog vijeća od 9. 2. 2017.

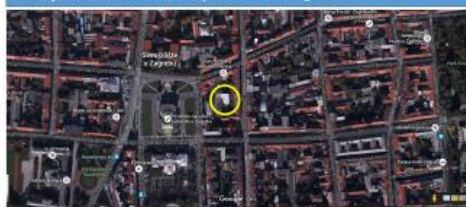
U dvije godine realizirali smo tri izložbe s katalozima koje su postavljene na više mjesta.

Sudjelujemo u manifestacijama i na stručnim skupovima s izlaganjima, prisutni smo u stručnim glasilima, u medijima i na društvenim mrežama. Izrađeno je arhitektonsko idejno rješenje za Muzej – Goran Rako, Radionica arhitekture.

Sažetak ulaganja

Izrada cjelovite znanstvene, stručne, prostorne i likovne idejne osnove za najvažniji proizvod muzejske ustanove – **stalni postav**: neophodan preduvjet za uređenje prostora i opremanje muzeja.

Lokacija: Gundulićeva 24, u najužem centru Zagreba

Tlocrt

Scenarij stalnog postava

Primjer strukturiranja tematske cjeline

322

Knjižica Hirschfeld, opisuje postojanje ženske
kudžerke + rječnik
ONMP 1923

Radičević Hirschfeld, opisuje postojanje ženske
kudžerke + rječnik
ONMP 1923

Štrajha, 20. st., iskusnici; rječnik; stalo; kupa
malo;
izvješćena Hirschfeld Hirschfeld
ano. br. HIRSH 1371

Štrajha, 20. st., iskusnici; rječnik; stalo; kupa
malo; kupa; kupa; kupa;
izvješćena Hirschfeld Hirschfeld
ano. br. HIRSH 1371

3

7 8

4

9 10

5

11 12

6

323

Vidovica Hirschfeld,
rječnik fotografije

Vidovica Hirschfeld,
rječnik fotografije

Vidovica Hirschfeld,
rječnik fotografije

Vidovica Hirschfeld,
rječnik fotografije

Vidovica Hirschfeld,
rječnik fotografije

Vidovica Hirschfeld,
rječnik fotografije

Vizualni identitet Muzeja

Autor: Ante Rašić, Studio Rašić

$$\begin{array}{c} \text{M} \\ \text{H} \bullet \text{M} \\ \text{F} \end{array}$$

Prapovijest

[illegible]

Idejno rješenje likovnog postava

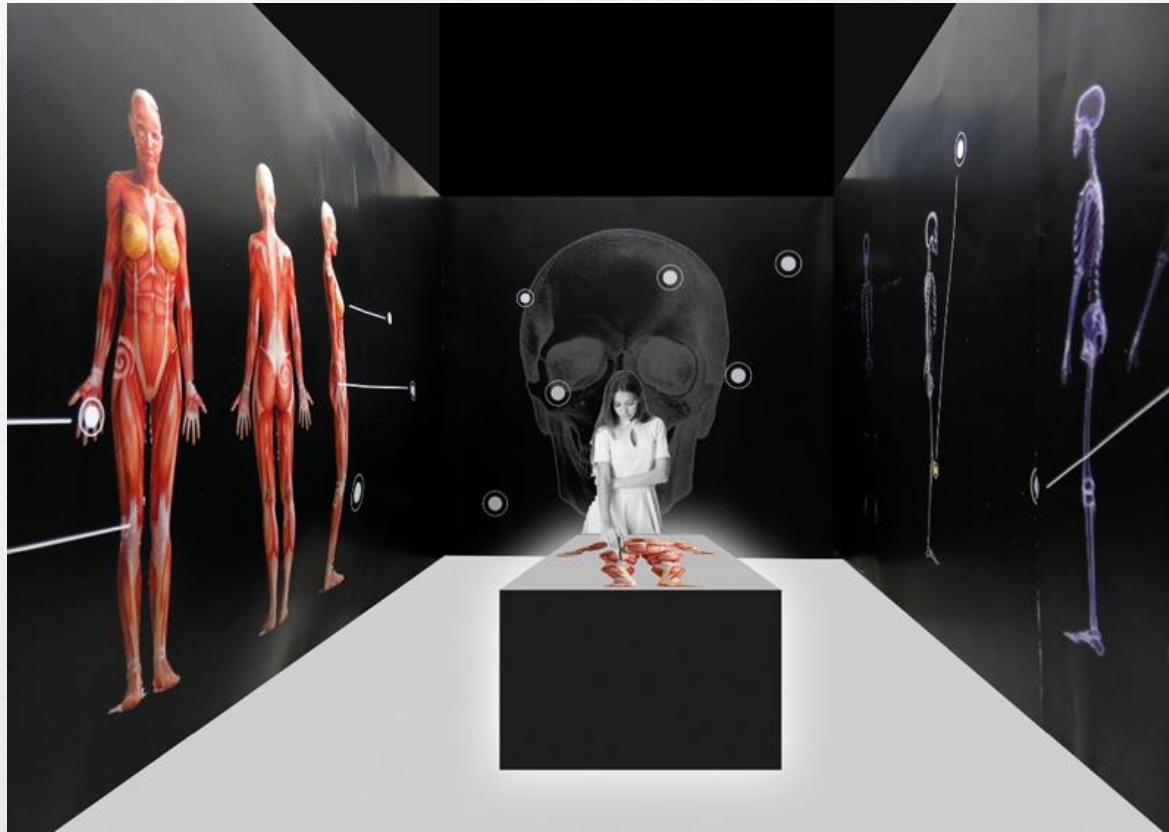
Uvodni dio – vremenska lenta

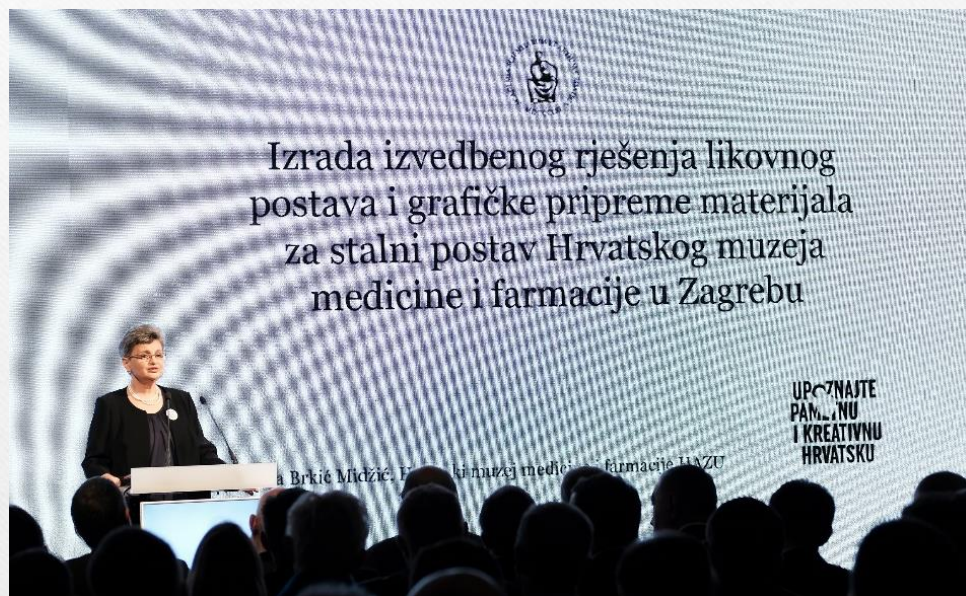
Idejno rješenje likovnog postava Grane medicine – otorinolaringologija

Interaktivna istraživačka soba

Natječaj Zaklade Adris 2018.

Donacija Zaklade Adris

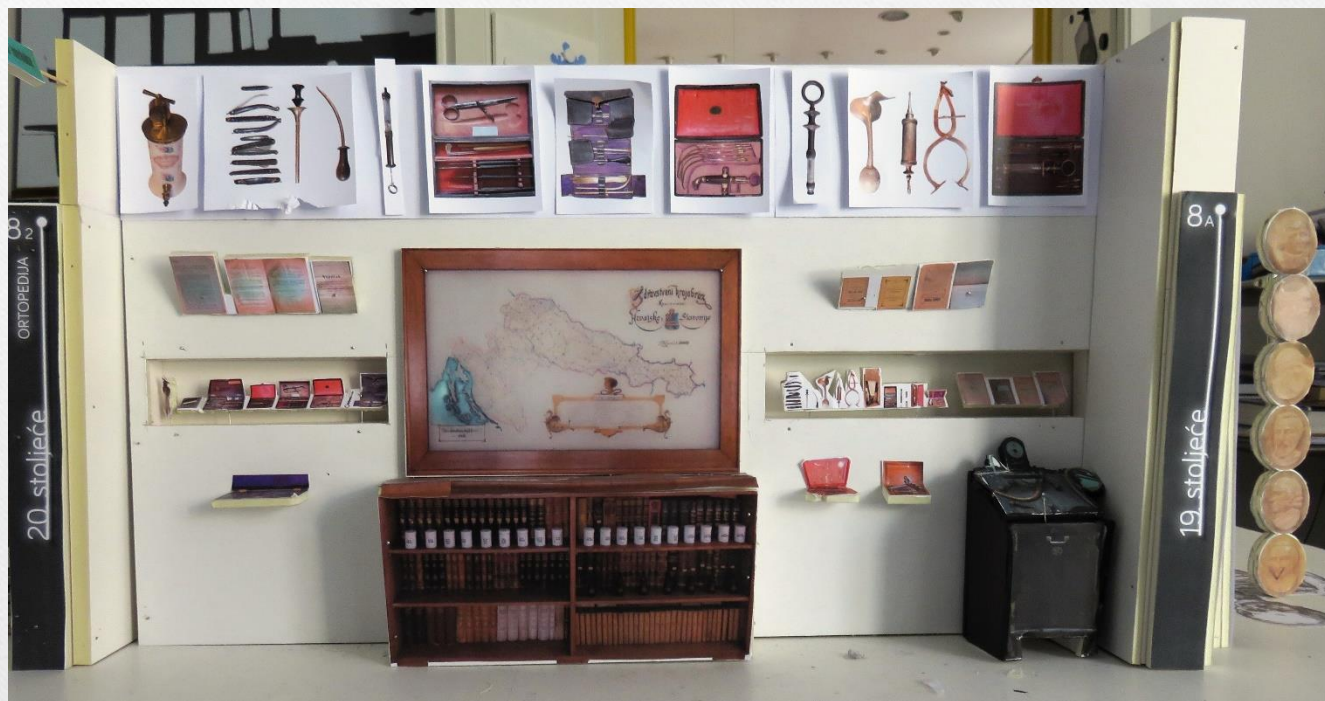
- izvedbeni projekt likovnog postava: Ante Rašić, Studio Rašić
- digitalizacija građe za stalni postav: Goran Vržina

(2018. – lipanj 2019.)

Maketa stalnog postava M 1:10

19./20. st.

autor: Ante Rašić

Maketa stalnog postava M 1:10 – ljekarna

Izložbe s popratnim publikacijama

1. Kaštel na vrhuncu, 2016. – 2017.
2. Medicina sacra, 2016. – 2017.
3. Muzejski vremeplov, 2017.
4. Diplome hrvatskih liječnika, 2017./18.
5. Diplome i povelje hrvatskih ljekarnika, 2019.
6. Između pamćenja i povijesti, 2021.
7. U vremenskom pomaku, 2021.
8. Sergije Dogan, virtualna izložba, 2022.
9. Naličje grada prije 100 godina, 2024.
10. Portreti hrvatskih ljekarnika, 2024.
11. Diskretni šarm ljekarničkog stakla, 2024.

Otvorenje prve izložbe HMMF-a
Kaštel na vrhuncu
Knjižnica HAZU, 18. studenog 2016.

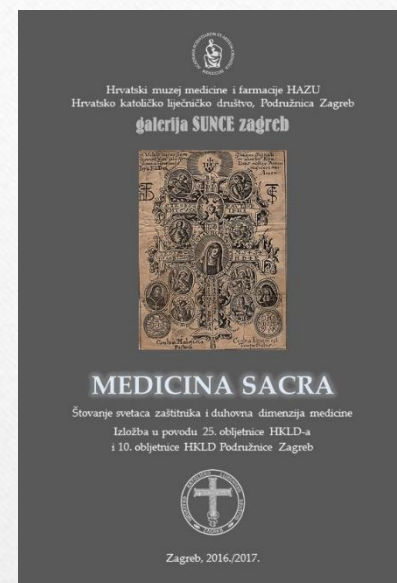
katalog izložbe

Otvorenje izložbe

*Medicina sacra: štovanje svetaca zaštitnika
i duhovna dimenzija medicine*

HKLD, Praška 6/II, Zagreb

21. prosinca 2016.

Otvorenje izložbe *Kaštel na vrhuncu*
Farmaceutsko-biokemijski fakultet, 8. veljače 2017.

Otvorenje izložbe
Muzejski vremeplov
Palača HAZU
12. travnja 2017.

Katalog Zbirke narodne medicine Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU

NARODNA MEDICINA IZVORI I ISTRAŽIVANJA

Nakladnik: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti
(Rasprave i građa za povijest znanosti, knj. 17; Razred za
medicinske znanosti, sv. 10), Zagreb, 2017.

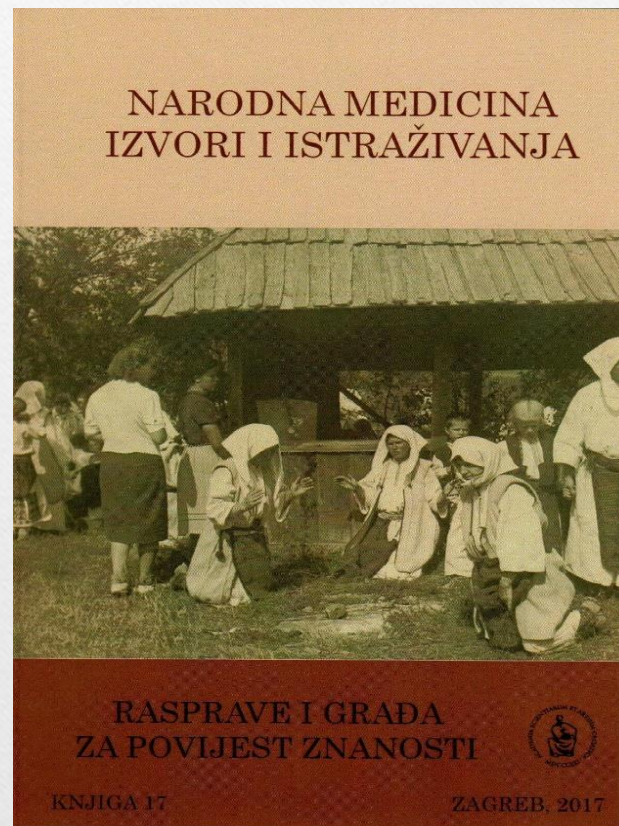
Urednici: Marko Pećina i Stella Fatović-Ferenčić

Knjiga sadrži poglavlja:

Stella Fatović-Ferenčić, Silvija Brkić Midžić: **Podrijetlo
Zbirke narodne medicine Hrvatskoga muzeja medicine i
farmacije Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti**, str.
224-239

Silvija Brkić Midžić: **Katalog Zbirke narodne medicine
Hrvatskoga muzeja medicine i farmacije HAZU**, str. 241-
344

24,7 x 17,5 cm, 354 str., ilustr. u bojama, sažetak na
engleskom jeziku, naklada: 400

Otvorenje izložbe
Muzejski vremeplov
Farmaceutsko-
biokemijski fakultet
6. rujna 2017.

Otvorenje izložbe *Medicina sacra*
Medicinski fakultet, Zagreb
26. travnja 2017.

Otvorenje izložbe *Diplome hrvatskih liječnika*
Medicinski fakultet, Zagreb, 6. prosinca 2017.

Katalog izložbe

DIPLOME HRVATSKIH LIJEČNIKA

iz Zbirke diploma i povelja Hrvatskog
muzeja medicine i farmacije HAZU

Nakladnik: Medicinski fakultet Sveučilišta u
Zagrebu

Uvodni tekst: izv. prof. dr. sc. Stella Fatović-
Ferenčić

Prijevod na engleski: Sanja Alexander Pehnc

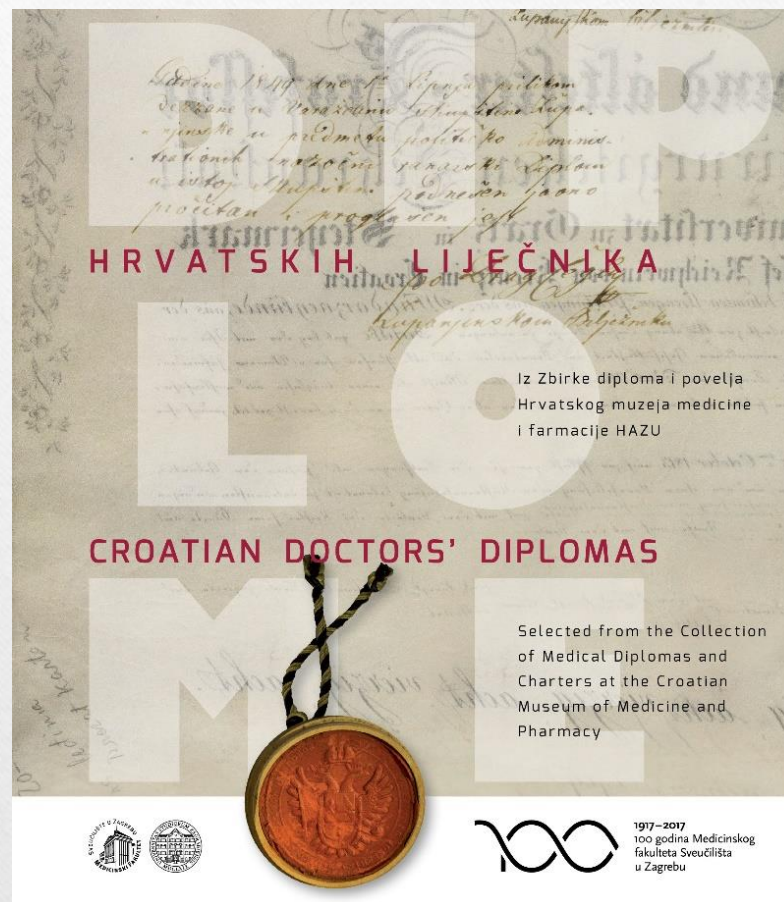
Kataloška obrada: Silvija Brkić Midžić

Digitalizacija izvornika: Goran Vržina

Grafičko oblikovanje: Studio Rašić, Ante Rašić

Tisak: Denona, Zagreb

24 x 21 cm, 83 str., tekst na hrv. i engl. jeziku,
ilustracije u bojama

Otvorenje izložbe *Diplome i povelje hrvatskih farmaceuta* Gliptoteka HAZU, 24. listopada 2019.

Katalog izložbe

DIPLOME I POVELJE HRVATSKIH FARMACEUTA

iz zbirke Hrvatskog muzeja medicine
i farmacije HAZU

Nakladnici: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti i
Hrvatsko farmaceutsko društvo, Zagreb, 2019.

Uredništvo: akademik Marko Pečina, doc. dr. sc. Maja
Jakševac-Mikša, prof. dr. sc. Stella Fatović-Ferenčić,
Silvija Brkić Midžić

Autorice tekstova:

Stella Fatović-Ferenčić i Silvija Brkić Midžić

Prijevod na engleski: Sanja Alexander Pehnec

Kataloška obrada: Silvija Brkić Midžić

Digitalizacija izvornika: Goran Vržina

Recenzenti: prof. dr. sc. Željko Maleš, mr. sc. Dubravka

Osrečki Jakelić

Grafičko oblikovanje: Studio Rašić, Ante Rašić

24 x 21 cm, 112 str., ilustr. u bojama, tekst na hrv. i engl.
jeziku, naklada: 300

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti
Hrvatski muzej medicine i farmacije

Croatian Academy of Sciences and Arts
Croatian Museum of Medicine and Pharmacy

Otvorenje izložbe
Između pamćenja i povijesti: Kogojeva zbirka fotoportreta i počasnih povelja,
Gliptoteka HAZU, 16. ožujka 2021.

Katalog izložbe

IZMEĐU PAMĆENJA I POVIJESTI

Kogojeva zbirka fotoportreta i počasnih povelja

Nakladnici: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti i
Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb,
2021.

Uredništvo: akademik Marko Pećina, izv. prof. dr. sc.
Stella Fatović-Ferenčić, prof. dr. sc. Branka Marinović,
Silvija Brkić Midžić

Autorice tekstova: Branka Marinović, Stella Fatović-
Ferenčić, Silvija Brkić Midžić i Dubravka Osrečki
Jakelić

Prijevod na engleski: Sanja Alexander Pehnec

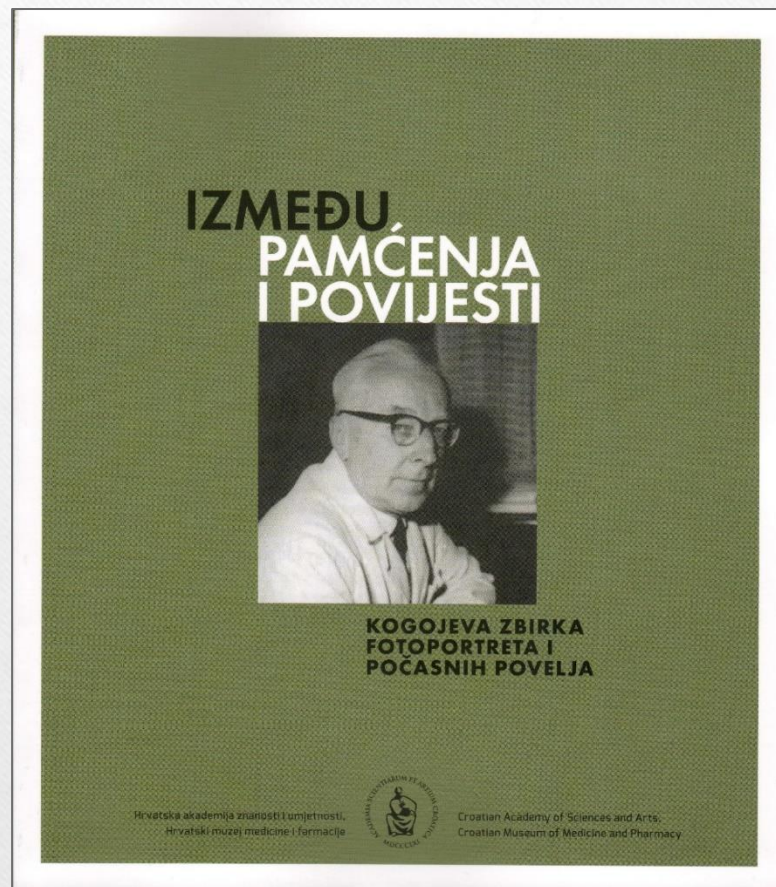
Kataloška obrada: Silvija Brkić Midžić

Recenzenti: akademikinja Mirna Šitum i prof. dr. sc.
Ante Škrobonja

Digitalizacija muzejske građe: Goran Vržina, Stanislav
Novak

Grafičko oblikovanje: Studio Rašić, Ante Rašić

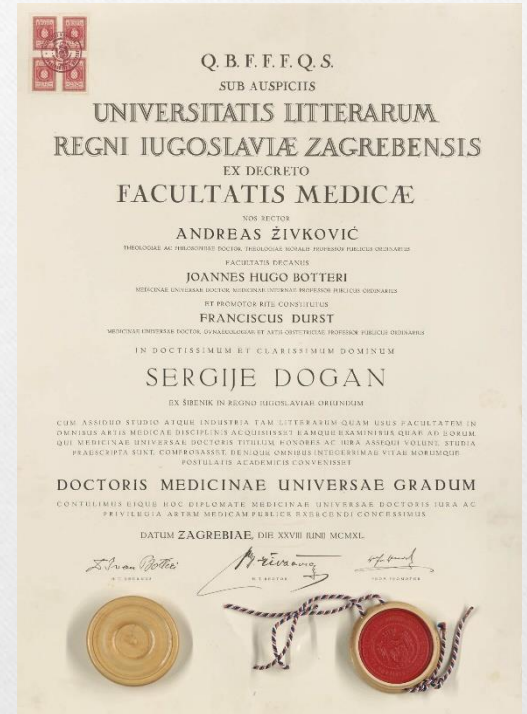
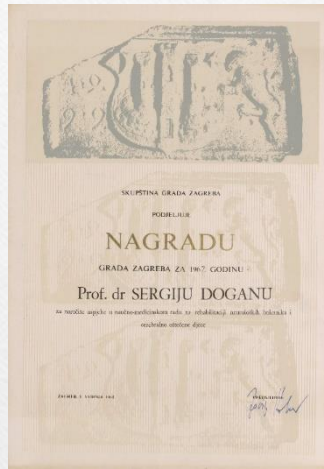
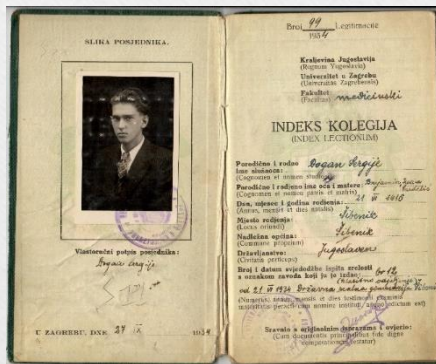
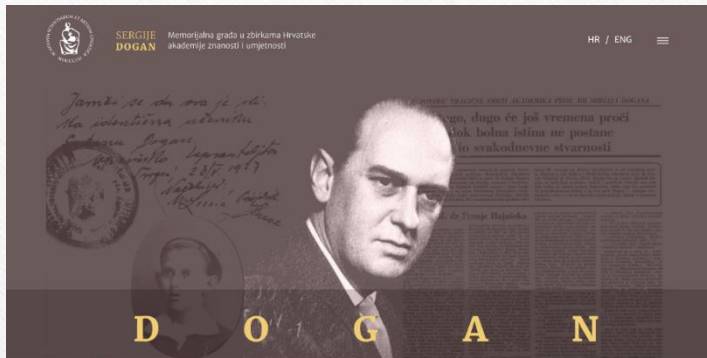
24 x 21 cm, 138 str., ilustr. u bojama, tekst na hrv. i
engl. jeziku, naklada: 500

Otvorenje izložbe *U vremenskom pomaku: Otorinolaringološka klinika Medicinskog fakulteta u Zagrebu od analognog do digitalnog doba* KBC Zagreb, 27. rujna 2021.

Virtualna izložba *Sergije Dogan*, 2022.

Katalog virtualne izložbe

SERGIJE DOGAN

Memorijalna građa u zbirkama Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

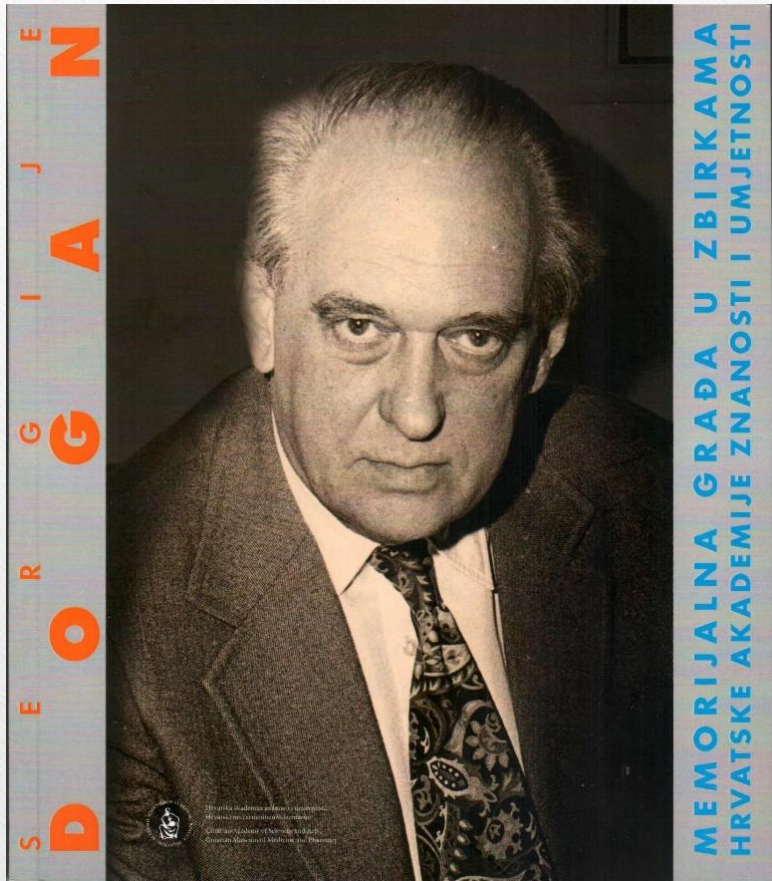
Nakladnik: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2023.

Partner na projektu: Hrvatski liječnički zbor, Hrvatsko društvo za povijest medicine HLZ-a
Urednice i autorice izložbe i kataloga: Silvija Brkić Midžić i Stella Fatović-Ferenčić
Prijevod na engleski: Sanja Alexander Pehnec, Martin Kuhar

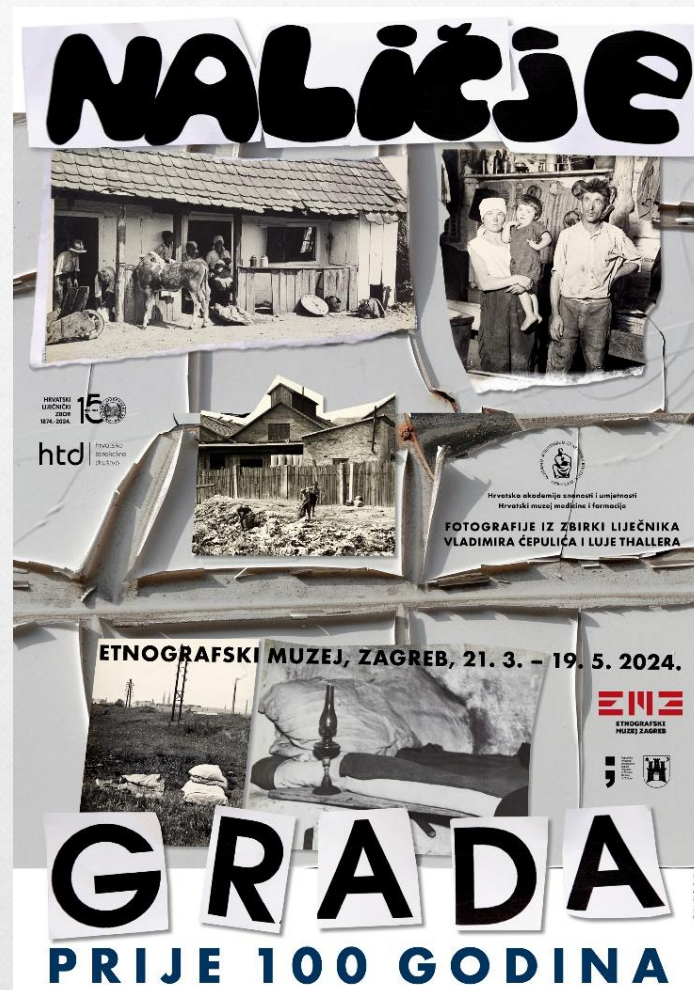
Digitalizacija muzejske građe: Zoran Svrtan (MUO), u okviru projekta *e-Kultura*

Grafičko oblikovanje: Studio Rašić, Ante Rašić

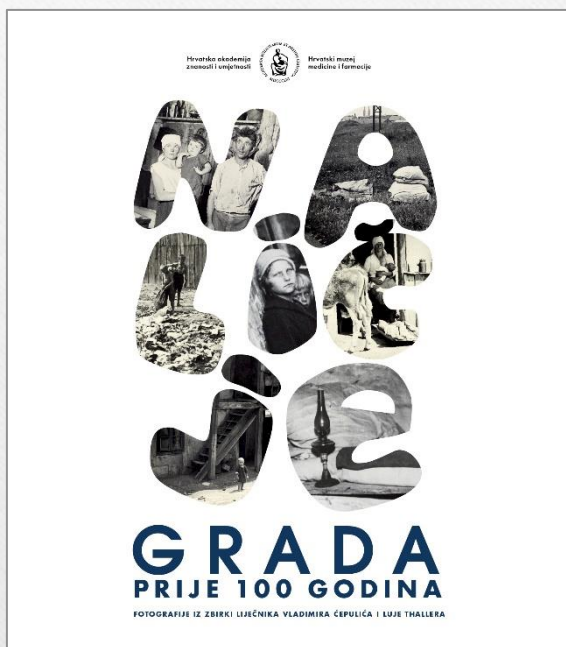
24 x 21 cm, 172 str., ilustr. u bojama, tekst na hrv. i engl. jeziku, digitalni tisak, naklada: 50

Otvorenje izložbe *Naličje grada prije 100 godina*,
Etnografski muzej, Zagreb, 21. ožujka 2024.

Predstavljanje kataloga izložbe
Naličje grada prije 100 godina: fotografije iz zbirki liječnika
Vladimira Čepulića i Luje Thallera
Etnografski muzej, Zagreb, 14. svibnja 2024.

Otvorenje izložbe *Portreti hrvatskih ljekarnika* Galerija Klovićevi dvori, 6. lipnja 2024.

Otvorenje izložbe *Diskretni šarm ljekarničkog stakla*, Muzej antičkog stakla u Zadru, 3. listopada 2024.

Katalog izložbe

DISKRETNİ ŠARM LJEKARNIČKOG STAKLA

Staklo iz hrvatskih ljekarni u zbirkama
Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU

Nakladnik: Muzej antičkog stakla u Zadru

Urednik: Hrvoje Manenica

Izvršna urednica: Vedrana Jović Gazić

Autorice teksta: Stella Fatović-Ferenčić, Silvija
Brkić Midžić

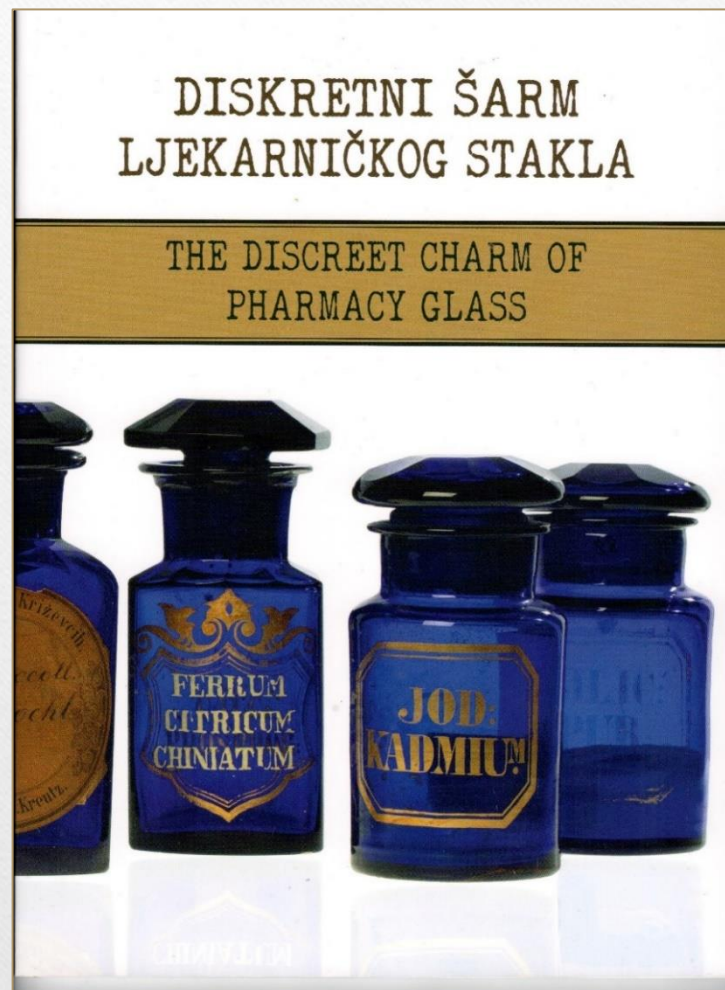
Autorica kataloških jedinica: Silvija Brkić Midžić

Grafičko oblikovanje: Marija Marfat, Vedrana
Jović Gazić

Tisak: FG Grafika, Zadar

Naklada: 200

28 x 21 cm, 80 str., tekst na hrv. i engl. jeziku,
ilustracije u bojama

Suradnja s Knjižnicom Božidara Adžije na izložbenim programima

Već nekoliko godina Muzej postavlja svoje izložbe i u prostoru Knjižnice Božidara Adžije (KGZ) u Zagrebu kako bismo ih predstavili široj publici.

Do sada su predstavljene tri izložbe:

- **Kaštel na vrhuncu** (2021.)
- **Muzejski vremeplov** (2022.)
- **U vremenskom pomaku** (2023.)

Izložbe u pripremi

- **Naličje grada prije 100 godina: fotografije iz zbirki liječnika Vladimira Čepulića i Luje Thallera**
Knjižnica Božidara Adžije, Zagreb, 15. 4. – 15. 5. 2025.
- **Kaštel na vrhuncu: oglašavanje i ambalaža lijekova tvornice Kaštel u Zagrebu 1930-ih i 1940-ih**
Gradski muzej Sisak, studeni – prosinac 2025.
- **Baština tvornice medicinskih instrumenata „Jakob Hlavka“ u Zagrebu 1896. – 1945.**
Muzej grada Zagreba, ožujak – travanj 2026.

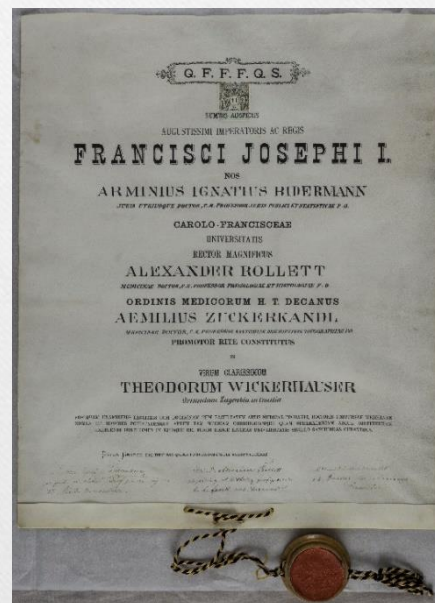
Objavljeni znanstveni radovi

1. Fatović-Ferenčić S, Brkić Midžić S. Tragom dviju ljekarničkih diploma – kronologija vlasništva najstarije sisačke ljekarne. *Farmaceutski glasnik*. 2019;75(7-8):529-546.
<https://www.croris.hr/crosbi/publikacija/prilog-casopis/821244>
2. Fatović-Ferenčić S, Brkić Midžić S. Tuberkuloza i naličje grada: fotografije zagrebačke stambene bijede iz zbirke Vladimira Čepulica. *Liječnički vjesnik*. 2020;142(11-12):420-429.
<https://hrcak.srce.hr/file/372899>
3. Fatović-Ferenčić S, Brkić Midžić S. Vizualna memorija struke – pogled na fotoalbume Otorinolaringološke klinike sačuvane u Hrvatskom muzeju medicine i farmacije Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. *Liječnički vjesnik*. 2021;143(7-8):310-318.
<https://hrcak.srce.hr/file/385539>
4. Brkić Midžić S, Fatović-Ferenčić S. Vizualni identitet *Liječničkog vjesnika* od osnutka 1877. godine do danas. *Liječnički vjesnik*. 2022;144(5-6):173-189. <https://hrcak.srce.hr/file/405799>
5. Fatović-Ferenčić S, Brkić Midžić S. Uloga *Liječničkog vjesnika* u njegovanju strukovnog jezika. *Liječnički vjesnik*. 2022;144(7-8):207-216. <https://hrcak.srce.hr/file/413384>
6. Fatović-Ferenčić S, Brkić Midžić S. Što vriedi elektricitet kao lijek?: povijesni pregled početaka primjene elektroterapije na području Hrvatske. *Acta Medico-Historica Adriatica*. 2022;20(1):277-296. <https://hrcak.srce.hr/file/418508>
7. Brkić Midžić S. Fotografije u zbirci Hrvatskoga muzeja medicine i farmacije kao odraz ideologije Andrije Štampara. *Studia lexicographica*. 2023;17(33):89-108. <https://hrcak.srce.hr/file/450503>
8. Brkić Midžić S, Fatović-Ferenčić S. *Zdravstveni krajobraz Kraljevinah Hrvatske i Slavonije* i Milenijska izložba u Budimpešti 1896. godine. *Liječnički vjesnik*. 2024;146(7-8):314-320.
<https://hrcak.srce.hr/file/462857>

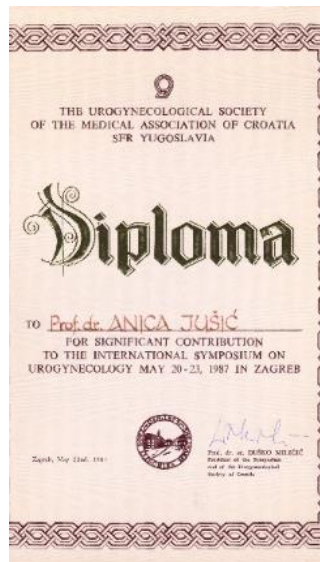
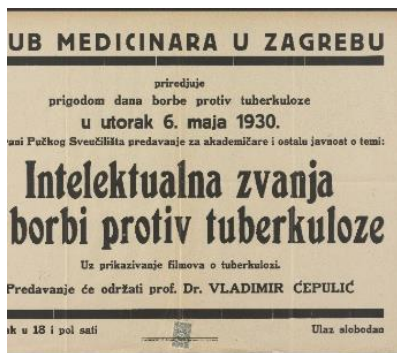
Digitalizacija
građe, objave
na mrežnoj
stranici
Muzeja i
društvenoj
mreži *Facebook*

- digitalizirana je građa iz Zbirke diploma i povelja, Zbirke tvornice lijekova Kaštel, medicinski crteži iz Otorinolarigološke zbirke, javnozdravstveni plakati, grafike, dio građe odabrane za stalni postav i dio zbirke fotografija
- muzejsku građu su digitalizirali: Goran Vržina (ACOS servis), Srećko Budek (MUO), Stanislav Novak (Conservum) i Zoran Svrtan (MUO)
- američka tvrtka *Equus Grupa, LLC*, Eastlake, Ohio pod vodstvom izvršne direktorice Biljane Lovrinović, članice ACAP-a (Udruge hrvatskih stručnjaka u Americi), darovala je Muzeju stručnu uslugu izrade **mrežne stranice** HMMF HAZU koja je postavljena **1. siječnja 2020.** te redovito objavljujemo informativne sadržaje
- HMMF ima stranicu na društvenoj mreži ***Facebook*** **od 2016. godine**, gdje objavljuje novosti iz Muzeja, razne zanimljivosti i događaje vezane uz pojedine datume iz povijesti medicine i farmacije te dijeli objave sa svoje mrežne stranice

Digitalizacija Zbirke diploma i povelja

Digitalizacija građe:
Goran Vržina, ACOS servis (2016.)

Digitalizacija muzejske građe u okviru projekta *e-Kultura: Digitalizacija kulturne baštine* (Zoran Svrtan, MUO, 2022.)

Digitalizirana je papirnata građa dimenzija većih od formata A4, ukupno 272 predmeta iz fundusa Muzeja:

- crteži
- grafike
- poster i za znanstvene skupove
- plakati
- fotografije
- diplome i povelje Sergija Dogana i Anice Jušić (novije akvizicije – donacije)

Virtualne zbirke na portalu DiZbi HAZU

Muzej je do sada na portalu DiZbi objavio jedanaest virtualnih zbirki:

Medicinski crteži, <https://dizbi.hazu.hr/a/?pc=i&id=2007346>

Reklamne razglednice, <https://dizbi.hazu.hr/a/?pc=i&id=2004413>

Diplome i povelje, <https://dizbi.hazu.hr/a/?pc=i&id=2001215>

Memorijalna zbirka Franje Kogoja, <https://dizbi.hazu.hr/a/?pc=i&id=2587949>

Memorijalna zbirka Anice Jušić, <https://dizbi.hazu.hr/a/?pc=i&id=2587944>

Memorijalna zbirka Sergija Dogana, <https://dizbi.hazu.hr/a/?pc=i&id=2587946>

Fotografska baština ORL klinike u Zagrebu, <https://dizbi.hazu.hr/a/?pc=i&id=2589704>

Fotografska baština Muzeja za povijest zdravstva u Hrvatskoj,
<https://dizbi.hazu.hr/a/?pc=i&id=2594121>

Javnozdravstveni plakati, <https://dizbi.hazu.hr/a/?pc=i&id=2600014>

Ljekarništvo u grafici, <https://dizbi.hazu.hr/a/?pc=i&id=2606925>

Naličje grada prije 100 godina, <https://dizbi.hazu.hr/a/?pc=i&id=2670817>

Objava digitalizirane građe na portalu e-Kultura

Na nacionalnom portalu e-Kultura objavljena je digitalizirana građa iz sljedećih zbirki Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU:

Zbirka tvornice lijekova Kaštel: <https://ekultura.hr/item-sets/2248823/>

Zbirka narodne medicine: <https://ekultura.hr/item-sets/2248820/>

Otorinolaringološka zbirka: <https://ekultura.hr/item-sets/2248817/>

Zbirka tiskane građe: <https://ekultura.hr/item-sets/1991441/>

Zbirka slika, grafika i skulptura: <https://ekultura.hr/item-sets/1991396/>

Zbirka diploma i povelja: <https://ekultura.hr/item-sets/1908020/>

Zbirka fotografija: <https://ekultura.hr/item-sets/1907963/>

Zanimanje javnosti za Muzej i razvoj publike

Izložbe HMMF-a u 2024. godini: 7.444 posjetitelja

Virtualni – *online* posjetitelji u 2024. godini ukupno:

- mrežna stranica Muzeja: 7.341 posjetitelj, ukupno 38.815 pregleda stranica <https://hmmf.hazu.hr/>
- društvena mreža *Facebook*: 74.483 pregleda, 1.197 pratitelja, 7.354 reakcije, 178 komentara, 266 dijeljenja sadržaja

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100063739112448>

Preventivna zaštita i privremena pohrana muzejske građe

Projekt **Izrada projektne dokumentacije i provedba mjera zaštite muzejske građe Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU, Gundulićeva 24, Zagreb** realiziran je od 1. rujna 2021. do 5. studenog 2022. po Ugovoru o dodjeli bespovratnih financijskih sredstava za operacije koje se financiraju iz Fonda solidarnosti Europske unije.

Nakon izrade elaborata za konzervatorsko-restauratorske radove na muzejskoj građi oštećenoj u potresu te nabave materijala i opreme za preventivnu zaštitu i pohranu muzejske građe, provedena je preventivna zaštita i pakiranje muzejske građe, dokumentacije i opreme, a potom transport i smještaj u privremenoj čuvaonici u Velikom Trgovišću.

Pakiranje građe i priprema za selidbu

Pohrana muzejske građe u privremenoj čuvaonici

Konstruktivska obnova zgrade u Gundulićevoj 24

5. listopada 2022. otvaranjem gradilišta službeno je započela obnova zgrade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Gundulićevoj ulici 24/1.

Zgrada u Gundulićevoj 24/1 druga je od osam nekretnina na kojoj su, zahvaljujući sredstvima iz Fonda solidarnosti Europske unije, započeti radovi konstrukcijske obnove nakon potresa 2020. godine.

Sada je u tijeku druga faza radova – unutarne uređenje prostorija u koje će se vratiti Akademijine ustanove, uključujući Odsjek i Muzej.

Strategija razvoja Muzeja

Programi Hrvatskog muzeja medicine i farmacije razvijaju se u suradnji s Odsjekom za povijest medicinskih znanosti HAZU i hrvatskim medicinskim i farmaceutskim ustanovama, udrugama i tvrtkama, a zasnovani su na principima inovativnosti i multidisciplinarnosti.

Strategija Muzeja uključuje kontinuiranu brigu o naslijeđu hrvatskih zbirki za povijest medicine i farmacije i njihovu upisu u Registar kulturnih dobara RH, aktivno istraživanje, prepoznavanje, prikupljanje, vrjednovanje i dokumentiranje predmeta medicinske i farmaceutske baštine te osiguravanje njihove primjerene zaštite, smještaja i dostupnosti provođenjem mjera preventivne zaštite, restauriranja i digitalizacije.

Glavni strateški cilj Hrvatskog muzeja medicine i farmacije koji bismo željeli ostvariti do 2027. godine jest **otvaranje Muzeja za javnost.**

Hvala na pozornosti!
Nadamo se susretu s Vama na otvorenju Muzeja!

